DOMMER – HÅNDBOGEN

Revideret, februar 2026

Udarbejdet af dommerudvalget

Avlsforeningen for Shetlandsponyer i Danmark

Indhold

1 Avlsmål 3
2 Dommer Pat Renwick - Bedømmelse af shetlandponyen.....5
3 Dommergerning 6
4 Eksteriørbedømmelse 12
5 Eksteriørbedømmelse - Hvad hører til hvor 22
Type..... 22
Bygning..... 22
Lemmer/fundament: 24
Bevægelsen i skridt..... 25
Bevægelsen i trav 25
Fokusområder 26
Information vedr. udstilling vedtaget af dommergruppen..... 28
Procedure ved sygdom/afbud.....31
Udfærdigelse og håndtering af dyrlægeattester.....32
Anvendelse af point og pointskala.....33
Materialprøve..... 34
Engelske rideklasser 41
Veterinær standard 46

Avlsmål

Højde
En shetlandspony må maximalt måle 107 cm. Ponyerne måles med stangmål til det højeste punkt på manken. Ponyen skal stå på et fast og plant underlag, når den måles.

Farve
Shetlandsponyer kan have alle kendte hestefarver undtagen plettede.

Hårlag
Hårlaget veksler med årstiden. Ponyen har et dobbelt hårlag om vinteren, som får regnen til at prelle af og holde ponyens hud tør selv i det værste vejr.
Derimod er sommerhårlaget kort, og det skal have en smuk silkeagtig glans. Til alle tider skal man og hale være lang, fyldig og ikke krøllet.

Hoved
Hovedet bør være lille og velproportioneret. Ørerne skal være små, velrejste, bredt ansat og pege godt fremad. Panden skal være bred, med store, klare og intelligente øjne. Mulen skal være bred med store og åbne næsebor. Kæber, tænder og bid skal være korrekte.

Krop/bygning
Halsen ønskes velansat mod skulderen, som bør være skrå og ikke stejl. Kroppen skal være stærkt bygget, med god dybde og god ribbenshvælving. Lænden ønskes stærk og muskuløs.

Bagparten skal være bred og muskuløs og halen ansat i passende højde.

Forben
Forbenene skal være korrekt ansat med tilstrækkelig gode, flade knogler. Stærk underarm. Kort afbalanceret pibe. Fjedrende koder.

Bagben
Lårene bør være stærke og muskuløse med velformede, stærke haser. Set bagfra må bagbenene ikke være for vidt ansat, ej heller må haserne pege indad.

Hove
Hovene skal være stærke, runde og velformede.

Bevægelse
Bevægelsen bør være lige, fri med god ledaktion og indundergriben.

Generelt
En meget fremragende og væsentlig egenskab hos Shetlandsponyen er dens udstråling af vitalitet, udholdenhed og robusthed.

Dommer Pat Renwick, UK

udtaler følgende om bedømmelser af shetlandsponyer (horse and Hound, 7/3 – 1996):

De vigtigste karakteristika, at være opmærksom på, når man bedømmer shetlandsponyer er at de udstråler livskraft, styrke (udholdenhed) og robusthed. Lige meget om en pony måler 28 inches (71 centimeter) eller 42 inches (107 centimeter), skal de have fri, aktiv og korrekt (lige) bevægelse med godt indundergreb. Hovene skal være runde og stærke. En stærk muskuløs kropsbygning, kønne udtryksfulde øjne og føre lemmer med hovskæg, samt rigelig hår i pandelok, man og hale ønskes ligeledes. I deres naturlige omgivelser strejfer de om i sumpede moseområder og i bjerge. Her har de levet under strenge, hårde og barske forhold, hvilket man skal huske i forbindelse med bedømmelse af disse små naturponyer. Jeg tror deres oprindelse har været afgørende for deres beslutsomme væsen og venlige temperament, hvilket gør dem super konkurrencedeltagere for både børn og voksne, på et bredt område både vist ved hånd og i arbejde.

Dommergerning

- Vi træffer fælles beslutninger
- Vi skal lære af hinanden
- Vi skal støtte hinanden loyalt
- Vi skal være imødekommende og positive
- Vi skal optræde med autoritet
- Vi skal forklare os så godt og præcist som muligt

Eksteriørbedømmelse bygger altid på et skøn, da det kun er ganske få egenskaber, der er direkte målbare.
Ved eksteriørbedømmelsen vurderer dommerne i hvor høj grad ponyen tilfredsstiller de krav, man har opstillet mht. racens eksteriør og bevægelse vist ved hånd og/eller løs

Formidling af resultatet skal være:

- Positivt men realistisk
- Forklar evt hvorfor den som går foran er bedre
- Tilbud en uddybende forklaring umiddelbart efter karakteristikken

Information vedr. dommeres inhabilitet:

En dommer skal ikke bedømme en pony, som han/hun er bekendt med er avlet, solgt, leaset eller produceret af dommeren eller hans/hendes nærmeste familie eller arbejdsgiver. Man skal heller ikke bedømme en pony, som man har økonomisk interesse i. Endvidere skal man ikke dømme en hingst, som bedækker dommerens hopper i indeværende sæson.

Det at være dommer
i Avlsforeningen for Shetlandsponyer

Avlsforeningen for Shetlandsponyer I Danmark, har uddannet dig til at være en del af foreningens dommerteam. Derfor skal du, som dommer, huske at du repræsenterer Avlsforeningen for Shetlandsponyer i Danmark, når du er ude at dømme. Derfor henviser Avlsforeningen og dommerudvalget til, at nedenstående læses grundigt og forventes at praktiseres:

Før bedømmelse:

- Pæn og anstændig påklædning
- Frisk og veloplagt
- Kom til tiden og meld afbud ved evt. sygdom og lignende
- Positiv tilgang til bedømmelserne
- Afhold dig fra at færdes i opstaldningsområdet før bedømmelsen
- Sæt dig ind i de gældende regler ved det enkelte skue
- ”Husk at hver og én har brugt timer på forberedelser, vis derfor respekt for arbejdet”

Under bedømmelse:

- Være realistisk og præcis i Jeres ordvalg
- Åben og venlig attitude
- Anvend aldrig udstiller ved navn under bedømmelse, men katalognummer

- Behandle alle udstillere end og med respekt
- Tillal ikke tilskuere imens der bedømmes
- Gå ikke i dialog med udstillere under bedømmelse (henstil til efter bedømmelse)
- Tænk over ordvalget i karakteristikken

Efterbedømmelse:

- Besvar eventuelle spørgsmål fra udstillere
- Stå ved bedømmelserne også med din evt. dommerkollega

Husk at du også er dommer selvom "du ikke er i ringen":

- Undgå at blive "sideringsdommer", når du ikke selv er i ringen at dømme
- Diskuter aldrig dine dommerkollegaers bedømmelse med evt. udstillere
- Behandle dine dommerkollegaer med respekt
- Husk at udstråle positivitet og respekt overfor dine dommerkollegaer og udstillere

Retningslinjer og opgaver for dommersekretærer

Beskrivelse af, hvad en shetlandsponydommer ønsker, at en dommersekretær skal varetage i forbindelse med bedømmelse af ponyer:

- Mød gerne 30 minutter før bedømmelsen går i gang, så der er mulighed for at hiilse på dommerne, se banen og hente bedømmelsesmapper.
- Dommerne vil gerne at du er opmærksom på tidsplanen – giv dem gerne en melding af og til om tidsplanen holdes.
- Du bedes holde styr på klasserne og antallet af ponyer evt. afbud eller ændringer.
- Noterer beskrivelsen ned, som dommerne giver.
- Skrive, så dommerne kan læse det. Evt. med blokbogstaver og evt. med blyant.
- Ikke lange sætninger, men kun få ord, som beskriver ponyen
- Hold styr på papirerne under bedømmelsen og oprangering.
- Hvis dommer eksempelvis skal finde bedste føl, bedste

klargjorte eller mønstrer osv., skal sekretæren minde dommeren på det.

- Efter bedømmelsen skal dommerne udfylde papirer med indstilling til ærespræmier.

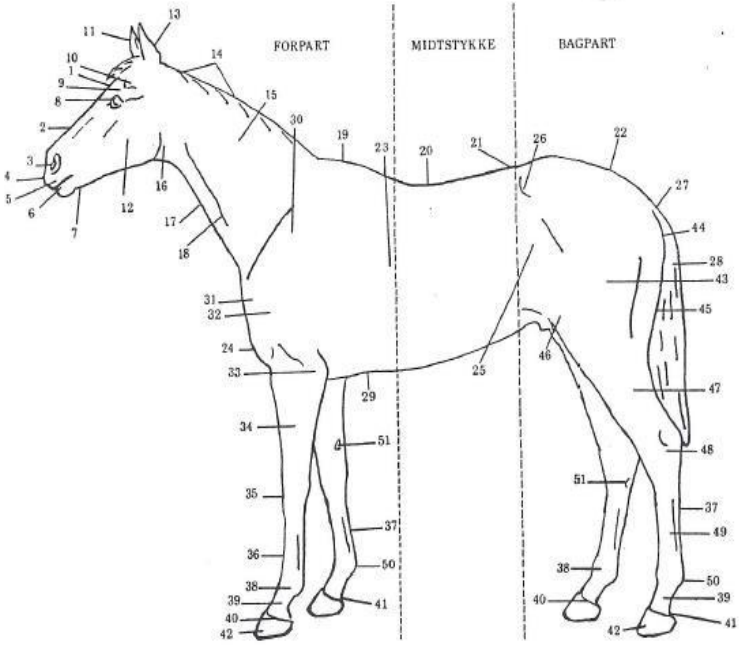
- Alle papirer skal underskrives af dommerne (ofte før frokost).

- Vigtigt!!!! Sekretæren har intet med bedømmelsen at gøre og må ikke komme med egne kommentarer om ponyen – skal forholde sig neutral under hele bedømmelsen.

- Som sekretær har man tavshedspligt, så man videregiver *ikke* dommernes indbyrdes samtaler eller evt. uenigheder, som der måtte have været under bedømmelsen.

- Sekretæren har ansvaret for at bedømmelserne er lagt på foreningens hjemmeside senest 14 dage efter skuet. Skriv evt resultaterne ind i kataloget, og scan det til shetlandsponydk@gmail.com eller det kan sendes pr post til webmasteren. Webmasteren vil derefter sørge for at det bliver sat på foreningens hjemmeside.

Eksteriørbedømmelse

Hoved *(Head).*

1. Pande *(Forehead)*
2. Næseryg *(Face)*
3. Næsebor *(Nostril)*
4. Mule *(Muzzle)*
5. Overlæbe *(Upper lip)*
6. Underlæbe *(Lower lip)*
7. Kæbegrube *(Chin)*
8. Øje *(Eye)*
9. Øjebue *(Orbit)*
10. Øjegrube *(Supraorbital fossa)*
11. Øre *(Ear)*
12. Kind *(Cheek)*

Hals *(Neck).*

13. Nakke *(Poll)*
14. Halskam *(Crest)*

15. Halsens side *(Side of neck)*
16. Strubehoved *(Throat)*
17. Strube *(Windpipe)*
18. Årerende *(Jugular groove)*

Krop *(Body)*

19. Manke *(Withers)*
20. Ryg *(Back)*
21. Lænd *(Loin)*
22. Kryds *(Rump)*
23. Side *(Ribs)*
24. Bringe *(Breast)*
25. Flanke *(Flank)*
26. Hoftehjørne *(Point of hip)*
27. Halerod *(Dock)*
28. Hale *(Tail)*
29. Gjordleje *(Girth)*

Lemmer *(Limbs)*

30. Skulder *(Shoulder)*
31. Bovspids *(Point of shoulder)*
32. Overarm *(Shoulder)*
33. Albue *(Elbow)*
34. Underarm *(Forearm)*
35. Forknæ *(Knee)*
36. Forpibe *(Cannon)*
37. Sene *(Tendon)*
38. Kodeled *(Fetlock joint)*
39. Kode *(Pastern)*
40. Krone *(Coronet)*
41. Balle *(Bulb of heel)*
42. Hov *(Hoof)*
43. Lår *(Hind quarter)*
44. Sædebensknude *(Point of buttock)*
45. Sædeparti *(Buttock)*
46. Bagknæ *(Stifle)*
47. Underlår *(Gaskin)*
48. Haseled *(Hock joint)*
49. Bagpibe *(Hind cannon)*
50. Spore *(Ergot)*
51. Kastanje *(Chestnut)*

Bedømmelsens fagudtryk

Størrelse:	For lille, lille, kun middelstor, knapt middelstor, middelstor, passende stor (tilfredsstillende størrelse), stor, for stor.
Typen:	Utypisk, almindelig, knapt typisk nok, jævn god, ret god (tilfredsstillende), god, særdeles god, prima.
Harmoni:	Uharmonisk, knapt tilfredsstillende, godt, særdeles godt, prima.
Racepræg:	Manglende, knapt tilfredsstillende, godt, særdeles godt, prima.
Kønspræg:	Manglende, knapt tilfredsstillende, godt, særdeles godt, prima.
Rammer:	Ubetydelig, knappe, middelstore, tilfredsstillende, storrammet, betydelig.
Ædelhedsgrad:	Kraftig, passende ædelhedsgrad, elegant, ædel.
Dybde:	Højstillet, korte ribben, knap dyb nok, jævn god, middel, tilfredsstillende, passende, god, særdeles god (svære heste), rigelig, dyb, lavstammet.
Bredde:	Fir smal, smal, middel, jævn god, tilfredsstillende, passende, god, særdeles god (svære heste), bred, rigelig bred.

Hoved	
Størrelse:	Lille, middel, passende, langt, smalt, stort.
Form/udtryk:	Konveks næseryg, almindeligt, groft, tungt, tilfredsstillende, godt, typisk, kønt, ædelt, udtryksfuldt, konkav næseryg.

Nakke:	Kort, middellang, lang.
Forening mellem hoved og hals:	Trang, ret god, velformet, velforenet.

Hals	
Ansætning:	Lavt ansat, velansat, højt ansat
Længde:	Kort, knapt middellang, middellang, passende længde, lang.
Form:	Tynd (muskelfattig), tykstrubet, underhals, kraftig, svær, velformet, velrejst.

Skulder	
Retning:	Fremskudt, stejl, tilfredsstillende, god, skrå.
Længde:	Kort, middellang, passende lang, lang.

Manke	
Markering:	Umarkeret, bred, afrundet, tilfredsstillende, velmarkeret.
Højde:	Lav, middelhøj, høj.
Længde:	Kort, kun/knapt middellang, middellang, passende lang, lang.

Lænd	
Længde:	Kort (sluttet), indstukken, middellang, lang.
Form:	Muskelfattig, karpelænd, muskuløs.
Smidighed:	Uelastisk, stram, smidig.

Ryg	
Længde:	kort, middellang, lang.
Form:	Muskelfattig, vigende, lav, lige, karperyg, muskuløs.
Smidighed:	Uelastisk, stram, fastholdt, smidig.

Kryds	
Længde:	Kort, kun/knapt middelangt, middellangt, passende, langt.
Hældning:	Fladt (horisontalt), lidt hældende, hældende, afskydende, passende hældning.
Form:	Uregelmæssigt, tagdannet, hoftet, regelmæssigt, velformet.
Muskelfylde:	Muskelfattigt, muskuløst.
Hale:	Skæv haleføring, lavt ansat, højt ansat, passende ansætning.

Lår	
Længde:	Korte, ønskes dybere, kun/knapt middellange, middellange, passende lange, dybe.
Muskelfylde:	Muskelfattige, tynde, muskuløse.

Underlår	
Længde:	Korte, kun/knapt middellange, middellange, passende, lange, for lange.
Muskelfylde:	Muskelfattige, tynde, ønskes dybere, dybe, muskuløse.

Fundamentet

Forlemmer	
Dimension:	For inde (spinkle), finde, jævnt føre, passende føre, føre (kraftige).
Sundhed:	Urene, uklare, galler, udfyldte led, knapt tørre nok, tørre, velmarkerede.
Stilling:	Fransk, indfodet, parallelforskudt, rette, sabelbenet, løse forknæ, knævid, knætrang, velstillende.

Baglemmer	
Dimension:	For inde (spinkle), finde, jævnt føre, passende føre, føre (kraftige).
Sundhed:	Urene, uklare, galler, udfyldte led, knapt tørre nok, tørre, velmarkerede.
Stilling:	Udtået, tåvid, hasetrang, hjulbenet, rette, kroghaset, velstillede.

Koder	
Længde:	Korte, middellange, lange.
Hældning:	Rette, stejle, stramme, bløde, fortil brudte tåakser, bagtil brudte tåakser, passende hældning, god.

Hove	
Størrelse:	Små, middelstore, store.

Form:	Snævre, smalle, bukkehove, brede, flade, stejle hove, høje dragter, lave dragter, ret god, god, velformet.
Hornkvalitet:	Dårlig, middel, god.

Bevægelse

Skridt	
Takt:	Pas, uregelmæssig, knap taktfast nok, regelmæssig, god takt, taktfast.
Undergreb:	Kort, manglende, trippende, middel, jordvindende, godt, særdeles godt.
Elasticitet:	Uelastisk, stram, smidig, god, særdeles god.
Korrekthed:	Snæver, flettende, vid, svingende.

Trav	
Takt:	Uregelmæssig, knap taktfast nok, regelmæssig god takt, taktfast.
Undergreb:	Kort, manglende trippende, savner bæring, savner afsæt, middel, jordvindende, godt, godt undergreb og afskub, særdeles godt undergreb og afskub.
Elasticitet:	Uelastisk, stram, smidig, god, særdeles god.
Korrekthed:	Snæver, flettende, vid, svingende.

Galop	
Takt:	Uregelmæssig, knap taktfast nok, regelmæssig

	god takt, velafbalanceret, taktfast.
Undergreb:	Kort, manglende undergreb, savner bæring, middel, godt undergreb og afskub, særdeles godt undergreb og afskub, rummelig.
Elasticitet:	Uelastisk, stram, smidig, god, særdeles god.
Korrekthed:	Snæver, flettende, vid, svingende.

Ordliste

back	ryg
body	krop / bygning
bone	lemmer
bow legged	hjulbenet
breast	bringe
bulb of heel	balle
buttock	sædeparti
cannon	forpibe
canter	galop
cheek	kind
chestnut	kastanje
chin	kæbegrube
confirmation	bygning
coronet	krone
crest	halskam/nakkekam
croup	kryds
dock	halerod
ear	øre
elbow	albue
ergot	spore
eye	øje
face	næseryg
feathers	hovskæg
feet	hov
fetlock joint	kodeled
flank	flanke
forearm	underarm
forehead	pande
gaskin	underlår
girth	gjordleje
head	hoved
hind cannon	bagpibe
hind quarter	lår
hind quarters	bagpart
hock joint	haseled
hocks	haser
hoof	hov
jaw	kæbe
jugular groove	årerende
knee	forknæ
limbs	lemmer
loin	lænd
lower lip	underlæbe
mane	man
muzzle	mule
neck	hals
nostril	næsebor
orbit	øjenbue
pastern	kode
point of buttock	sædebensknude
point of hip	hoftehjørne
point of shoulder	bovspids
poll	nakke
ribs	side
rump	kryds
upper lip	overlæbe
second thigh	underlår
shoulder	skulder
shoulder	overarm
side of neck	halsens side
stifle	bagknæ
supraorbital fossa	øjegrube
tail	hale
tendon	sene
throat	strubehoved
top line	overlinie
windpipe	strube
withers	manke

7 – tilfredsstillende
8 – god
9 – særdeles god

Udtryk

.dequate..... tilstrækkelig/passende/tilfredsstill.
aligment ..... placering
angle ..... vinkel
balanced..... harmonisk
bold eye ..... udtrykfulde øjne
a little light of bone ..... jævnt fore lemmer
lacks bone ..... fine lemmer
breadth..... bredde
good condition..... passende huld
contended..... tilfredsstillende
cowhoded hocks ..... kroghaset
high in croup ..... overbygget
depth..... dybde
lry ..... tør
enough bone ..... føre lemmer
expression ..... udtryk
good feet ..... velformede hove
flexion..... bevægelse / aktion
forward going..... fremadgribende
gender ..... kønspræg
good hair..... god hårpragt
lacks heartroom..... knap dyb nok (muskelfattig)
low heels ..... lave dragter
slightly immature..... knap udviklet
impulsion ..... fremdrift
over at the knees..... sabelben (tendens til)
stands on the knees ..... brudt tåakse
lame..... uren (skridt / trav)
lacks ..... savner
short legs ..... lavstammet
long in mouth ..... underbid (tendens til)
flowing movement ..... god, fri bevægelse
movement..... bevægelse
near ..... venstre
neat ..... udtryksfuldt
narrow ..... smal
neck lacks crest ..... savner halshvælving
nice..... kønt
nice/week front/shoulder..... god/svag forpart

off..... højre
good outline..... vellinieret
overall..... helhed
overshot..... overbid
overweight..... rigelig kondition
plain..... almindelig/ordinær
plait..... flette
platting in front..... fletter fortil
presence ..... udstråling
lacking quarters ..... svag bagpart
lacks ribs..... savner ribbenshvælving
rushed ..... trippende
satisfactory..... ret god
scope..... storrammet, betydelig
lacks second thigh..... muskelfattige underlår
setting of neck ..... forening med hoved
short strike ..... korte skridt
sickle hocker..... kroghaset
steep..... stejl
straight shoulder ..... stejl skulder
uneven strides ..... uregelmæssig gang
substance..... fylde
lacks substance..... savner betydelighed
toe in ..... indfodet
flat topline ..... lige overlinie
uneven topline..... højt kryds (overbygget)
track up..... indundergriben
top heavy..... tung krop / lavstammet
doesn't track up ..... savner indundergriben
trot ..... trav
twist ..... vride
winggalls ..... hævede kodeled
wring..... vride
width ..... bredde

Eksteriørbedømmelse - Hvad hører til hvor

Type:

- Race og kønspræg
- Hoved
- Udtryk
- Øjne
- Hårlag
- Harmoni
    - ✓ En pony er ikke en samling løse dele, men en sammenhængende enhed, hvor alle kropsdele påvirker hinanden
    - ✓ Enkeltdelene skal være bygget hensigtsmæssigt og sammensat i en funktionel helhed
- En harmonisk pony:
    - ✓ Øjet forstyrres ikke af enkeltelementer
    - ✓ God naturlig balance
    - ✓ Rammerne passende store i forhold til stangmål
    - ✓ Benlængden passende i forhold til kroppen
    - ✓ Passende foderstand

Bygning:

- Proportioner - tredeling
- Kropsform
- Hals
- Skulder

- Overlinie
- Kryds
- Haleansætning – vurderes i forhold til sædebensknuden
- Tredeling
    - ✓ Balance/harmoni
    - ✓ På en velproportioneret hest kan kroppen deles op i tre nogenlunde lige store dele. Tredeling af kroppen vurderes ud fra tænkte lodrette linjer med følgende udgangspunkter:
        - Skulderleddet
        - Laveste sted på manken
        - Det udvendige hoftehjørne
        - Sædebensknuden

Balancepunktet ligger normalt i overgangen mellem forpart og midtstykke. Det betyder at balancepunktet er placeret langt fremme på hesten, hvilket placerer 60-65 % af kropsvægten på forbenene.

Der henvises til bogen ”Hestens eksteriør – Vurdering af heste og ponyer” for konkrete billeder af bygningen.

Lemmer/fundament:

- Dimensioner
  - ✓ Førhed, led markering og længde
- Benstillinger
  - ✓ Set forfra, bagfra og fra siden
- Sundhed
  - ✓ Rene og tørre
- Hove
  - ✓ Størrelse, form og kvalitet

Der henvises til bogen ”Hestens eksteriør – Vurdering af heste og ponyer” for konkrete billeder af benstillinger.

Bevægelsen i skridt

- Der ønskes takt, indundergreb, afskub, rygsving samt god ledaktion
    - ✓ En firtaktet bevægelse
    - ✓ Indundergreb og afskub - lige langt ind under og bagud (pendul)
    - ✓ Rygsving og ledaktion - en smidig overlinje og fri bevælgelse, hvor ledene bruge

Bevægelsen i trav

- Der ønskes energi, indundergreb, afskub samt god ledaktion
    - ✓ En 2-taktet bevægelse
    - ✓ Taktfast trav – ponyen sætter forhoven i jorden samtidig med den diagonale baghov
    - ✓ Fri, smidig og med svævningsmoment

En pony som bevæger sig taktfast, fremadgribende og elastisk, med ledaktion og bæring fungerer bedst og vil have den bedste holdbarhed.

Fokusområder

Ben stilling:

Vi ønsker at ponyen står korrekt på sine ben vurderet forfra, bagfra og fra siden. Har ponyen afvigende ben stilling resulterer det i uhensigtsmæssig slitage med risiko for følgeskade. Der opstår altså en skæv/forkert belastning af led og ledbånd, som har betydning for ponyens holdbarhed.

Hove:

Vi ønsker store, åbne og runde hove. Hovene skal fungere som ponyens støddæmper i forbindelse med belastning – hovens form udvides, når den sættes i jorden og belastes, og trækker sig sammen igen, når hoven løftes – dette kaldes ”hovmekanismen”. For at ”hovmekanismen” skal kunne fungere, skal hovens sidevæg skråne udadtil – hovbredden skal ved jorden være meget bredere end kronranden. Ved små, smalle hove er hovbredden ved jorden mindre eller samme størrelse som kronranden og ”hovmekanismen” fungerer ikke optimalt. Dette medfører en øget belastning på knogler, sener og led. På billedet til venstre herunder ses en hov med negativ hovmekanisme – den har ikke mulighed for at udvide sig ved belastning og kan dermed ikke fungere som støddæmper. En del shetlandsponyer går skævt, fx på den udvendige kant af hovvæggen, især på baghovene, og dette er ikke ønskeligt.

Bevægelse:
Korrekt shetlandspony-bevægelse – hvad mener dommerne?
Vi ønsker at ponyen bærer sig selv godt med en god aktion i sine led samt godt undergreb. Det skal være sådan at en shetlandspony ikke går og snubler i ujævnt terræn – derfor skal der være et godt løft af både forben og bagben. Ponyens hovsål skal være synlig under bevægelsen, når dommeren står bagved og bevægelsen ønskes lige, taktfast og energisk.

Kort/kraftig hals:
Vi ønsker en velformet hals med passende tøjlelængde – den velformede hals er harmonisk hvælvet og med en kortere under hals linie. Er halsen for kort og/eller kraftig kan det besvære ponyens

Smal, snæver hov, hvor "hovmekanismen" ikke kan fungere.

mulighed for at gå til bidet og forringe styrbarhed i forbindelse med ridning/kørsel samt mindske iltoptagelsen.

Huld:
Vi ønsker at ponyen fremtræder i passende udstillingsform – det vil sige den ikke må være overvægtig/fed og ej heller undervægtig/underernæret. Den overvægtige pony bærer rundt på unødig mange kilo, som kan hindre en fri bevægelse. Den undervægtige pony er i et energiunderskud, som ofte fremtoner i dens manglende overskud – virker ofte uoplagt og trist og mat i pelsen.

Information vedr. udstilling vedtaget af dommergruppen

Til foreningens Føl – og plageskuer gælder:

Alle "ikke-kårede" ponyer skal måles, inden bedømmelse. Det er skueledelsens ansvar at påføre bedømmelsesskemaet, hvorvidt ponyen er kåret.

Hvis din pony overskrider max målet for aldersgruppen, vil den blive bedømt i holdet, som de øvrige ponyer, men den vil IKKE blive oprangeret, og kan efterfølgende IKKE deltage i finale.

Følgende max – mål er gældende:

- ✓ Føl, 1 års og 2 års = max-mål 103 cm
- ✓ 3 års = max-mål 105 cm
- ✓ 4 års og derover = max-mål 107 cm

Tandstillingsfejl, dvs. over-/underbid eller asymmetrisk bid tjekkes i forbindelse med bedømmelsen

- Hvis din pony har en tandstillingsfejl, vil den blive bedømt i holdet, som de øvrige ponyer, men den vil IKKE blive oprangeret, og kan efterfølgende IKKE deltage i finale.
- Ponyen vil blive trukket i typekarakteren, afhængig af, hvor slem fejlen vurderes at være, og det vil

fremgå tydeligt af beskrivelsen.

- Tandskifte hos plage dømmes ikke ned, medmindre der tydeligt er tale om tandstillingsfejl.

Asymmetrisk hovedfacon, kan ses i forskellige varianter, hvor de værste eksempler helt klart påvirker ponyens velbefindende, og giver anledning til vejrtrækningsbesvær og manglende plads til tænderne.

- Hvis din pony har asymmetrisk hovedfacon, vil den blive bedømt i holdet, som de øvrige ponyer, men den vil IKKE blive oprangeret, og kan efterfølgende IKKE deltage i finale.

- På baggrund er ovenstående, er der enighed om, at til de arrangementer / udstillinger, hvor foreningens 5-trinsskala anvendes, vil ponyen kun kunne opnå 5 i type. Der må ikke kunne sættes tvivl ved, om ponyen har en deformitet.

- På diverse skuer, hvor dyrskue-skalaen anvendes, er der ligeledes enighed om, at ponyer som er over 3 år maximalt kan opnå 22 point. Ponyer der er under 3 år kan

maximalt opnå 21 point.

- Denne enighed er begrundet i, at vi i fællesskab vil sende et signal om at deformiteten ikke er ønskelig i avlen. Ligeledes ønskes der ikke, at ponyen eventuelt kan deltage i en fælleskonkurrence.

- Den markante nedtrækning i type-karakteren skal selvfølgelig begrundes i beskrivelsen.

Procedure ved sygdom/afbud hos dommer

- Husk at besvare mails/opkald du modtager fra skueledelsen med info om det kommende arrangement således at de ved at du har modtaget det og er parat til at bedømme på dagen.
- Mail/numre på skueledelsen bør altid fremgå af det fremsendte materiale.
- I tilfælde af sygdom/afbud meddeles dette først og fremmest til dommerkoordinatoren, som herefter udpeger en ny dommer. Dommerkoordinatoren ligger inde med lister over hvilke dommere der i forbindelse med dommerfordelingen også havde mulighed for at dømme den pågældende dag.
- Sker afbuddet akut og meget tæt på showet fx. samme morgen er det vigtigt OGSÅ at kontakte skueledelsen. Så fremt det er muligt er det god skik at hjælpe med at finde en anden dommer.

Udfærdigelse og håndtering af dyrlægeattester

- Ved udfærdigelse af en dyrlægeattest er det vigtigt at den dokumenterer normale forhold før en given lidelses opståen.
- En ponys ve og vel må ikke kompromitteres på grundlag af en dyrlægeattest. En pony der fremstilles bør være "fit to compete."
- Såfremt der foreligger en relevant dyrlægeattest på en pony er det vigtigt at gøre skueledelsen, racerepræsentanten og/eller avlsforeningen, såfremt det er i forbindelse med en kåring, bekendt med denne. Det kan være ved tilmelding eller senest ved ankomst på dagen, såfremt tilstanden er opstået efter sidste tilmelding.
- Dommerne skal orienteres af racerepræsentanten/showansvarlige/bestyrelsen om der foreligger attester på udstillede ponyer inden bedømmelserne starter.
- Dommerne KAN inddrage en dyrlægeattest i forbindelse med deres vurdering af en udstillet pony, men er ikke forpligtiget til at inddrage den.

Anvendelse af point ved foreningens arrangementer

Pointskala

- 10 Prima
- 9 Særdeles godt
- 8 Godt
- 7 Ret godt (tilfredsstillende)
- 6 Middel
- 5 Knap tilfredsstillende
- 4 Ikke tilfredsstillende
- 3 Manglende
- 2 Dårlig
- 1 Meget dårlig

Eksteriør-klasserne skal overholde følgende regler:
Ved showdelen anvendes pointbedømmelse.
Der gives karakterer (0-10) for: Type, bygning, lemmer, bevægelse i skridt og bevægelse i trav.
Summen af de enkelte del-karakterer anføres og danner grundlag for den endelige op rangering og tildeling af roset.

Bedømmelsesskemaer rekvireres hos avlsforeningen. Følgende gælder:

- Rød roset = 42 - 50 point
- Blå roset = 37 - 41 point
- Grøn roset = 30 - 36 point
- Hvid roset = 0 - 29 point
- For at deltage i championatet Speciel Award skal ponyen have opnået min. 40 point.

Materialprøven

Formålet med materialprøven er at demonstrere ponyens temperament i arbejde og at vise ponyens anvendelighed som brugsdyr.

Generelt: Materialprøven kan aflægges i 4 forskellige former: Longeringsprøve, Fremvisning for lange liner, Køreprøve og Rideprøve. En pony kan kun aflægge en prøve i ét kalenderår. Fremviseren må ikke modtage hjælp under aflæggelse af prøven.

Når ekvipagen kommer ind på banen, må man gerne tage en runde, så ponyen bliver mere fortrolig med banen, før prøven starter. Der gives fløjtesignal fra dommeren, og herefter skal prøven startes indenfor et minut. Alle prøver starter ved M, når man traver mod paraden ved X. Kusken/rytteren bør være ud for X, når der pareres, og der lægges vægt på, at paraden er lige på linjen mellem B og E med front mod dommeren, og at den holdes i min. 5 sekunder. Ved øvrige øvelser påbegyndes og afsluttes øvelserne i Køreprøven/Fremvisning for lange liner når ponyens mule er ud for bogstaverne, og i Rideprøven når rytterens skulder er ud for bogstaverne.
Mandlige kuske hilser med hatten i højre hånd (åbningen på hatten nedad) i udstrakt arm. Kvindelige kuske hilser med pisken i højre hånd vandret i øjenhøjde. I alle tilfælde nikker man til dommerne.

Når prøven er færdig, og man har hilst på dommerne igen, kører/rider man videre i trav, og man må herefter skridte eller trave rundt på banen, til dommerne er færdig med bedømmelsen.
Når dommerne er færdige, stilles op foran dommeren, hvor man får bedømmelsen og ekvipagen kan herefter forlade banen.

Pointgivning: For hver pony gives tre karakterer på en skala 0-10.

- ✓ Ponyens temperament
- ✓ Ponyens præstation og gangarter.
- ✓ Fremviserens præstation, hvorunder der tages hensyn til brug af hjælpere samt nøjagtighed i figurerne.

Tre gange total lydighedsnægtelse / fejl bane er diskvalificerende.
Dommeren giver tegn, siger tak for i dag, og ekvipagen forlader ringen uden bedømmelse.

Følgende karakterskala benyttes til bedømmelse:			
0	Ikke vist eller tre gange total lydighedsnægtelse		
1	Meget dårlig	6	Middel/Middelmådigt
2	Dårlig	7	Ret godt
3	Manglende	8	Godt
4	Ikke tilfredsstillende	9	Særdeles godt
5	Knap tilfredsstillende	10	Prima

Der gives karakterer for følgende områder:

1.	Ponyens temperament (0-10)				
a.	Temperament	b.	Arbejdsvilje	c.	Lydighed for hjælpere og samarbejde
2.	Ponyens præstation og gangarter (0-10)				
a.	Skridt	b.	Trav	c.	Overgange, bøjning og øgning
3.	Fremviserens præstation (0-10)				
a.	Brug af hjælpere			b.	Nøjagtighed i figurerne
4.	Ekvipagens stand, tilpasning og harmoni (0-10)				

Samlet karakter udregnes således:

- Gennemsnitskarakter af 1.a., 1.b. og 1.c.
- Gennemsnitskarakter af 2.a., 2.b. og 2.c.
- Gennemsnitskarakter af 3.a. og 3.b.

For at en pony kan bestå prøven, skal alle delkarakterer i 1., 2., 3. og 4. være mindst 6. Ved pointlighed lægges hovedvægt på 1. og dernæst på 2.
Såfremt alle tre karakterer er mindst 6, tildeles ponyen en grøn roset. Såfremt alle tre karakterer er mindst 7, tildeles ponyen en blå roset. Såfremt alle tre karakterer er mindst 8, tildeles ponyen en rød roset.
Husk, at det vigtige er at vise ponyens brugsværdi og samarbejdsevner.

Longeringsprøven

Ponyen longeres enten i grime uden bid i munden eller i hovedtøj med bid under fornøden hensyntagen til ponyens mund (kapsun er tilladt). Fremviseren skal anvende hovedbeklædning samt handsker. Ved Longeringsprøve skal der medbringes longeringspisk.

Longeringsprøveprogrammet:

- Ponyen mønstres ind af MBX i trav.
- Parade, hilsen ved X – paraden skal holdes i min. 5 sek.
- Start på venstre volte, longelængde min. 4 m, max. 5 m.
- Der vises først 4-5 omgange trav og derefter 1 omgang skridt.
- Parade
- Skift til højre volte.
- Igen vises 4-5 omgange trav og 1 omgang skridt.
- Der opstilles en forhindring 30-40 cm høj (en bom). Forhindringens bredde skal være ca. 3 m.
- Ponyen longeres over springet 2 gange på hver volte i trav eller galop.
- Parade, hilsen ved X – paraden skal holdes i min. 5 sek.

Fremvisning for lange liner

Ved fremvisning af pony i lange liner, skal linerne føres gennem øjerne på ponyens gjord og fastgøres til biddet. Fremviseren skal anvende hovedbeklædning samt handsker. Ved fremvisning i lange liner skal der medbringes pisk af passende længde, den skal kunne nå frem til ponyens skulder.

Køreprøve

Der lægges vægt på, at seletøj er velpasset og korrekt tilpasset, og at kuskens påklædning er diskret. Kusken skal anvende hovedbeklædning samt handsker.

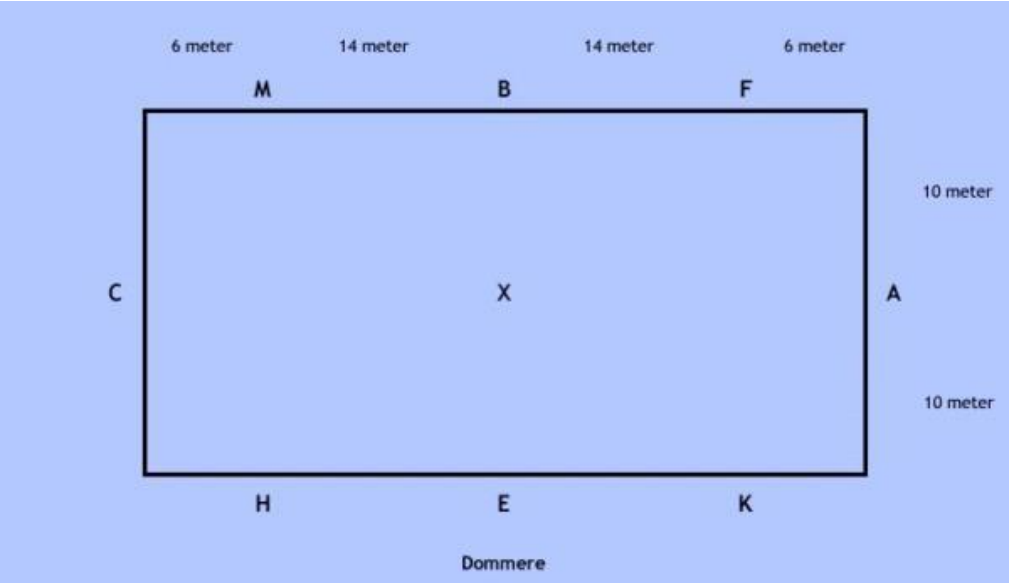
Ved køreprøve skal der medbringes en pisk af passende længde, den skal kunne nå frem til ponyens skulder. Det er tilladt at have en groom på vognen.

Rideprøve

Der lægges vægt på, at sadel og hovedtøj er velpasset og korrekt tilpasset, og at rytterens påklædning er diskret. Der kan bæres handsker. Ryttere skal bære korrekt spændt ridehjelm. Ved rideprøven kan der medbringes pisk, som højst må være 75 cm lang.

Materialprøveprogrammet til Rideprøve, Køreprøve og Fremvisning for lange liner:

	MBX:	Indridning / Indkørsel i trav
-	X:	Parade, hilsen – paraden skal holdes i min. 5 sek.
-	XEKA:	Trav, venstre volte
-	Ved A:	Cirkelvolte 18-20 m i diameter i trav
-	AF:	Trav
-	FXH:	Trav skråt igennem med øgning
-	HCM:	Trav
-	MBF:	Skridt
-	FA:	Trav
-	Ved A:	Cirkelvolte 18-20 m i diameter i trav
-	AK:	Trav
-	KXM:	Trav skråt igennem med øgning
-	MCH:	Trav
-	HEK:	Skridt
-	KAFBX:	Trav
-	X:	Parade, hilsen – paraden skal holdes i min. 5 sek.
-	:	Udridning /Udkørsel i trav

Der lægges vægt på, at prøverne udføres korrekt.

Engelske rideklasser

Rolig opførsel hos pony og rytter vægtes højt.
Trækker – rolig opførsel, løs tøjle, når trækker stopper og står roligt, skal pony gerne gøre det samme.
Ingen voldsom hiven i tøjler, hverken fra pony, barn eller trækker. Ponyen skal gerne give barnet selvtillid.

Tal med barnet – få barnet til at slappe af, samtidig kan ponyens temperament vurderes.

Learning rein:

- Deltagere: Hopper og vallakker på mindst 4 år og ryttere i alderen 2 til og med 5 år - trækker skal være over 15 år.
- Tempo i programmet: Der vil være fælles skridt for alle ekvipagerne. Individuelt i skridt og evt. i trav, men dette er ikke et krav.
- Påklædning: Der skal være harmoni mellem rytter og trækkers påklædning.
  Trækker skal bære hat og rytter ridehjelm, begge skal bære handsker. Ponyen føres i en line, som er fastgjort i næsebåndet. Ponyen skal føres ved venstre hånd af trækker. Der skal være stigbøjler på sadlen.
- Udførsel: Alle ekvipager rider ind på banen i skridt, højre volte i katalognummerorden. Herefter stoppes

ekvipagerne på et nærmere udpeget sted, og den individuelle bedømmelse begynder. Man stiller først op for dommeren, og rider dernæst et individuelt program (som man selv har planlagt) af en varighed på maks. 2 min. Herefter stiller man igen op for dommeren og både rytter og trækker hilser pænt af. Dommeren kan stiller nogle spørgsmål til rytteren om ponyen. Det kan f.eks. være "Hvor gammel ponyen er" – "Hvad elsker den at spise" – "Hvilken farve har ponyen" – "Hvor tit træner I" osv. Når alle har været til individuel bedømmelse, skridtes der igen rundt på volte. Herefter finder den endelige oprangering sted. Ponyen skal ikke afsadles til eksteriørbedømmelse.

- Bedømmelse: "Flat work": max 60 point. Eksteriør: max. 40 point. Fokus i bedømmelsen er ofte på harmoni mellem pony og rytter. Derudover vægtes det, at ponyen passer på sin rytter, gør det den bliver bedt om for lette hjælpere. Smil og glæde hos rytteren højner helhedsindtrykket, og trygheden ved ridning indgår i bedømmelsen. Klassen er for de yngste og derfor er kravene til selve ridningen ikke høje.

Leading rein:

- Deltagere: Hopper – og vallakker på mindst 4 år. Ryttere på 3-9 år – trækker skal være over 15 år.
- Tempo i programmet: Der vil være fælles skridt for alle ekvipagerne. Individuelt i skridt og trav.
- Påklædning: Der skal være harmoni mellem rytter og trækkers påklædning.

Trækker skal bære hat og rytter ridehjelm, begge skal bære handsker. Ponyen

føres i en line, som er fastgjort i næsebåndet. Ponyen skal føres ved venstre hånd af trækker Der skal være stigbøjler på sadlen.

- Udførsel: Alle ekvipager rider ind på banen i skridt, højre volte. Herefter rides der samlet efter dommerens foranledning. Derefter stopper ekvipagerne på et nærmere bestemt sted – ekvipagerne står på række, hvor dommeren peger den enkelte ekvipage frem til individuel bedømmelse. Man stiller først op for dommeren, og rider dernæst et individuelt program (som man selv har planlagt ca. 2-3 min). Dette gøres på begge volter. Herefter stilles der igen op foran dommeren og der hilses pænt af. Når den individuelle bedømmelse er slut, rides der tilbage til pladsen på rækken. Når alle har været til individuel bedømmelse, skridtes der igen rundt på volte. Herefter finder oprangeringen sted. Ponyen skal ikke afsadles til eksteriørbedømmelse.
- Bedømmelse: ”Flat work”: max 60 point. Eksteriør: max. 40 point. Fokus i bedømmelsen er ofte på harmoni mellem pony og rytter. Derudover vægtes det, at ponyen passer på sin rytter, gør det den bliver bedt om for lette hjælpere. Smil og glæde hos rytteren højner helhedsindtrykket, og trygheden ved ridning indgår i bedømmelsen. I forhold til traditionelle dressurklasser, skal ponyen vises i lidt friere holdning, og at der lægges større vægt på gangen. Den generelle lydighed er vigtig, men der lægges ikke så

stor vægt på præcision som i en dressurklasse.

First ridden:

- Deltagere: Ponyer på mindst 4 år. Ryttere max 12 år.
- Tempo i programmet: Der vil være fælles skridt og trav efter dommerens anvisning.
  Individuelt i skridt og trav, man kan frivilligt vælge om man vil vise galop.
- Påklædning: Klassisk engelsk ridetøj. Rytteren skal bære hjelm og handsker. Der skal være stigbøjler på sadlen.
- Udførsel: Alle ekvipager rider ind på banen i skridt, højre volte. Herefter rides der samlet efter dommerens foranledning. Derefter stopper ekvipagerne på et nærmere bestemt sted – ekvipagerne står på række, hvor dommeren peger den enkelte ekvipage frem til individuel bedømmelse. Man stiller først op for dommeren, og rider dernæst et individuelt program (som man selv har planlagt ca. 2-3 min). Dette gøres på begge volter. Herefter stilles der igen op foran dommeren og der hilses pænt af. Når den individuelle bedømmelse er slut, rides der tilbage til pladsen på rækken. Når alle har været til individuel bedømmelse, skridtes der igen rundt på volte. Herefter finder oprangeringen sted. Dommeren kan udpege ponyer der skal afsadles til eksteriørbedømmelse.

- Bedømmelse: ”Flat work”: max 60 point. Eksteriør: max. 40 point. Fokus i bedømmelsen er ofte på harmoni mellem pony og rytter. Derudover vægtes det, at ponyen passer på sin rytter, gør det den bliver bedt om for lette hjælpere. Smil og glæde hos rytteren højner helhedsindtrykket, og trygheden ved ridning indgår i bedømmelsen. I forhold til traditionelle dressurklasser, skal ponyen vises i lidt friere holdning, og at der lægges større vægt på gangen. Den generelle lydighed er vigtig, men der lægges ikke så stor vægt på præcision som i en dressurklasse.

Veterinær standard

INTERNATIONALE VETERINÆRE STANDARDER Juni 2004, revideret feb 2007

Ponyerne skal identificeres, måles, blodtypes eller DNA bestemmes og undersøges for at fastslå, at ved undersøgelsestidspunktet er de klinisk fri for arvelige sygdomme.

Undersøgelsen skal indeholde kontrol af følgende:

- ✓ Temperament: Hvis ponyens temperament er sådan, at den ikke kan undersøges fuldt ud, skal ponyen afvises. Hvis der er mistanke om, at ponyen er medicineret, skal der udtages en dopingprøve (blod / urinprøve)

- ✓ Tænder: Overbid accepteres med højst 25% af de midterste tænders overfladeareal. Underbid kan ikke accepteres. Alle seks fortænder i over- og underkæberne skal være i normal position. Enhver abnormal position af en tand / tænder, f.eks. roteret tand / tænder, skal anses som årsag til afvisning. Tænder / kæbe skal undersøges, mens hovedet er i normal position, ikke holdes højt.

- ✓ Øjne: Grå stær (katerakt) – Total dobbelsidig (bilaterale) uklarhed af linsen accepteres ikke. Øjnene skal undersøges i et mørklagt rum ved brug af et ophthamascop. Hvis dyrlægen vurderer, at ponyen har et katarakt, kan den henvises til en øjenspecialist til yderligere undersøgelse.

- ✓ Sommereksem: Hvis ponyen viser tegn på sommereksem, bør det ikke accepteres.
  Brugen af falsk hår er ikke tilladt ved kåringen.

- ✓ Ethvert tegn på navle- eller lyskebrok er grundlag for afvisning. Hjerte og lunge lyde skal være normale i hvile ved auskultation.

- ✓ Kønsorganer: begge testikler skal være ensartede og normal af størrelse, form og konsistens og deres placering i overensstemmelse med hingstens alder. Begge testikler skal være faldet ned i pungen. Roterede testikler bør noteres, men må ikke udelukke ponyen.

- ✓ Lemmer: Bagknæet skal undersøges ved palpation, mens benet er vægtbærende såvel som med løftet ben for tegn på løse knæskaller og knælåsninger. (lateral luxation og upward fixation) Enhver form for løse knæskaller er afvisninggrundlag. Galle i et led skal bedømmes alvorligt. Instabilitet (subluxation) i kodeled og øvrige tåled samt ustabilitet (luxation) i de øvrige større led er afvisningsgrundlag. Hove skal være stærke, sunde og korrekt formede og ikke for hårdt beskårede. Brugen af korrigerende sko er ikke tilladt.

- ✓ Bevægelsen skal være rentaktet og lige. Der skal lægges særlig vægt på ledfunktionen i lemmer og forandringer i bagknæ, has eller kode skal dømmes hårdt.

Bevægelsen i skridt og trav skal undersøges på en hård, jævn overflade på en lige linje og med små cirkler til begge sider. Bøjeprøver kan udføres.

- ✓ Eventuelle andre relevante bemærkninger skal noteres. Såfremt ponyen har en skade eller været udsat for et uheld skal der medbringes en dyrlægeattest udfærdiget af den dyrlæge, der behandlede dyret på skadestidspunktet. Ved tilmelding til kåring skal ejeren underskrive en erklæring om, at dyret ikke har været behandlet med beroligende og/eller præstationsstoffer medicin, der kan påvirke dens temperament, eller har fået foretaget nogen korrigerende kirurgi.

AVLSFORENINGEN FOR SHETLANDSPONYER I DANMARK

